

GRAU DE MESTRE/A EN EDUCACIÓ INFANTIL

GRADO DE MAESTRO/A EN EDUCACIÓN INFANTIL

1. FITXA IDENTIFICATIVA/FICHA IDENTIFICATIVA

Dades de l'assignatura/Datos de la asignatura

Codi/Código:	33642
Nom/Nombre:	Pràctiques escolars en educació infantil III / <i>Prácticas escolares en educación infantil III</i>
Curs acadèmic/Curso académico:	2023-2024
Coordinador	Carmen Melchor Borja

2. RESUM/RESUMEN

Valencià

Amb el títol *Pràctiques escolars en educació infantil III* es defineix l'assignatura que s'imparteix en quart curs, amb un valor de 21 crèdits ECTS, corresponent al mòdul *Pràcticum* dels títols de Grau de Mestre en Educació Infantil.

Aquesta assignatura la realitza l'estudiant sota la supervisió d'un professor o professora que tutoritzarà tot el procés i sobre el qual recau la responsabilitat de l'avaluació. És el professor tutor qui ha d'explicar a l'estudiant i al mestre que el tutoritze o l'oriente al centre de pràctiques el sentit i les característiques de l'assignatura, i també ha d'orientar-lo en el seu desenvolupament, vetlar pel compliment dels objectius i competències establerts, i determinar la qualificació final.

Com a requisit previ a la seua matrícula és necessari haver superat l'assignatura *Pràctiques escolars en educació infantil II*.

Aquest tercer període de pràctiques en escoles se situa en l'últim curs de la carrera i la seua finalitat general és la de facilitar la socialització dels futurs i les futures mestres en la professió. Si el període de pràctiques del curs anterior (*Pràctiques escolars II*) se centrava – si no de forma exclusiva, sí de forma dominant– en el centre escolar com a eix del projecte educatiu, en aquest cas la unitat d'observació, anàlisi i intervenció és –de forma dominant, encara que no excloent– l'aula i l'equip de docents que dóna cobertura al projecte d'aula. En *Pràctiques escolars III* es pretén que el futur mestre se senta integrant actiu de la comunitat educativa de l'escola, posant en pràctica, avaluant i ampliant les competències pròpies de la professió sota la tutela dels professionals del centre i de la universitat.

Pràctiques escolars III proporciona oportunitats d'estudi i anàlisi a desenvolupar a l'aula i poden servir de referència en el *Treball de Fi de Grau*.

A l'hora de triar centre es recomana no repetir el mateix de *Pràctiques escolars II*. A més, cal tindre en compte les restriccions que apareixen en l'article 6 de la *Normativa de pràctiques formatives externes de la Universitat de València*:

- *Els estudiants que tinguen alguna relació de parentiu fins al tercer grau amb els components dels òrgans de direcció o amb els tutors de les empreses, institucions o entitats, no hi podran realitzar pràctiques.*
- *Tampoc no podran realitzar pràctiques els estudiants que mantinguen una relació contractual amb l'empresa, institució o entitat que no siga la que ve indicada pel propi conveni.*

Per a poder anar al centre per a fer les pràctiques, caldrà haver lliurat a la Universitat, en la data acordada i segons el procediment establert, un certificat negatiu d'antecedents per delictes sexuals emés pel Registro Central de Delincuentes Sexuales, als efectes de donar compliment al que s'estableix en la *Ley 26/2015, de 28 de julio, de modificación del sistema de protección a la infancia y la adolescencia*. Aquest mateix certificat es lliurarà al centre de pràctiques el dia en què l'estudiant s'hi presente.

Castellano

Con el título *Prácticas escolares en educación infantil III* se define la asignatura que se imparte en cuarto curso correspondiente al módulo *Practicum* de los títulos de Grau de Maestro en Educación Infantil, con un valor de 21 créditos ECTS.

Esta asignatura la realiza el estudiante bajo la supervisión de un profesor o profesora que tutorizará todo el proceso y sobre quien recae la responsabilidad de la evaluación. Es el profesor tutor quien debe explicar al estudiante y al maestro que lo tutorase en el centro de prácticas el sentido y las características de la asignatura, así como tiene que orientarlo en el proceso, velar por el cumplimiento de los objetivos y de las competencias establecidas y determinar la calificación final.

Como requisito previo a su matrícula es necesario haber superado la asignatura *Prácticas escolares en educación infantil II*.

Este tercer periodo de prácticas en escuelas se sitúa en el último curso de la carrera y su finalidad general es la de facilitar la socialización de los futuros y las futuras maestros y maestras en la profesión. Si el periodo de prácticas del curso anterior (*Prácticas escolares II*) se centraba –si no de forma exclusiva, sí de forma dominante– en el centro escolar como eje del proyecto educativo, en este caso la unidad de observación, análisis e intervención es –de forma dominante, aunque no excluyente– el aula y el equipo de docentes que da cobertura al proyecto de aula. En *Prácticas escolares III* se pretende que el futuro maestro se sienta integrante activo de la comunidad educativa de la escuela, poniendo en práctica, evaluando y ampliando las competencias propias de la profesión bajo la tutela de los profesionales del centro y de la universidad.

Prácticas escolares en educación infantil III proporciona oportunidades de estudio y análisis a desarrollar al aula, como maestro generalista y, si es el caso, también como especialista, y que pueden servir de referencia en el *Trabajo de Fin de Grado*.

En el momento de elegir centro se recomienda no repetir el centro elegido en *Prácticas escolares II*. Además, hay que tener en cuenta las restricciones que aparecen en el artículo 6 de la *Normativa de prácticas formativas externas de la Universitat de València*:

- *Los estudiantes que tengan alguna relación de parentesco hasta el tercer grado con los componentes de los órganos de dirección o con los tutores de las empresas, instituciones o entidades, no podrán realizar allí prácticas.*
- *Tampoco podrán realizar prácticas los estudiantes que mantengan una relación contractual con la empresa, institución o entidad que no sea la que viene indicada por el convenio.*

Para poder ir al centro para hacer las prácticas, habrá que haber entregado a la Universidad, en la fecha acordada y según el procedimiento establecido, un certificado negativo de antecedentes por delitos sexuales emitido por el Registro Central de Delincuentes Sexuales, a los efectos de cumplir con lo establecido en la *Ley 26/2015, de 28 de julio, de modificación del sistema de protección a la infancia y la adolescencia*. Este mismo certificado se entregará al centro de prácticas el día en el que el estudiante se presente.

3. CONEIXEMENTS PREVIS/CONOCIMIENTOS PREVIOS

Valencià

- Una competència lingüística i comunicativa, oral i escrita, en les llengües oficials corresponent, com a mínim, al nivell C1 del *Marc Europeu Comú de Referència per a les Llengües*.
- Capacitat d'elaborar discursos orals i escrits en ambdues llengües de forma coherent i adequada a l'àmbit acadèmic.
- Habilitats bàsiques en informàtica i en analitzar informació des de diferents fonts bibliogràfiques i informàtiques.

Cal recordar que, com a requisit previ de *Pràctiques escolars III*, és necessari haver superat l'assignatura *Pràctiques escolars II*

Castellano

- Una competencia lingüística y comunicativa, oral y escrita, en las lenguas oficiales correspondiente, como mínimo, al nivel C1 del *Marco Europeo Común de Referencia para las Lenguas*.
- Capacidad de elaborar discursos orales y escritos en ambas lenguas de forma coherente y adecuada al ámbito académico.
- Habilidades básicas en informática y en analizar información desde diferentes fuentes bibliográficas e informáticas.

Hay que recordar que, como requisito previo de *Prácticas escolares III*, es necesario haber superado la asignatura *Prácticas escolares II*

4. COMPETÈNCIES/COMPETENCIAS

Valencià

Comunes al Grau

Expressar-se oralment i per escrit correctament i adequadament en les llengües oficials de la Comunitat autònoma.

Utilitzar amb solvència les tecnologies de la informació i de la comunicació com a eines de treball habituals

Analitzar i incorporar de forma crítica les qüestions més rellevants de la societat actual que afecten a l'educació familiar i escolar: impacte social i educatiu dels llenguatges audiovisuals i de les pantalles; canvis en les relacions de gènere i intergeneracionals; multiculturalitat i interculturalitat; discriminació i inclusió social i desenvolupament sostenible; i també promoure accions educatives orientades a la preparació d'una ciutadania activa i democràtica.

Promoure el treball cooperatiu i el treball i esforç individual.

Assumir que l'exercici de la funció docent ha d'anar perfeccionant-se i adaptant-se als canvis científics, pedagògics i socials al llarg de la vida.

Conèixer els processos d'interacció i comunicació a l'aula.

Reconèixer la identitat de cada etapa i les seues característiques cognitives, psicomotores, comunicatives, socials i afectives.

Dissenyar, planificar i avaluar l'activitat docent i l'aprenentatge a l'aula en contextos multiculturals.

Saber treballar en equip amb altres professionals de dins i fora del centre en l'atenció a cada estudiant, i també en la planificació de les seqüències d'aprenentatge i en l'organització de les situacions de treball a l'aula i en l'espai de joc.

Conèixer i aplicar metodologies i tècniques bàsiques d'investigació educativa i ser capaç de dissenyar projectes d'innovació tot identificant indicadors d'avaluació.

Comprendre que l'observació sistemàtica és un instrument bàsic per a poder reflexionar sobre la pràctica i la realitat, i també contribuir a la innovació i a la millora en educació.

Identificar i planificar la resolució de situacions educatives que afecten a estudiants amb diferents capacitats i diferents ritmes d'aprenentatge, i també adquirir recursos per a afavorir la seua integració.

Específiques de l'assignatura

Analitzar el sistema escolar i la realitat educativa a través d'un centre concret, com a unitat organitzativa, en les seues diferents dimensions i funcions, a través de la comunitat educativa que la integra.

Conèixer formes de col·laboració entre els diferents sectors de la comunitat educativa i l'entorn social.

Reconèixer la identitat de l'etapa i les seues característiques cognitives, psicomotores, comunicatives, socials i afectives.

Participar en l'activitat docent i reflexionar-hi, establint vincles entre teoria i pràctica.

Conèixer les fonts d'informació i de documentació (divulgatives i d'investigació) sobre el món escolar i utilitzar-les en el disseny d'intervencions docents i projectes d'investigació.

Planificar, desenvolupar i avaluar continguts del currículum d'educació infantil mitjançant recursos didàctics apropiats i promoure les competències corresponents en els alumnes.

Desenvolupar continguts del currículum mitjançant recursos dels mitjans de comunicació i de les tecnologies de la informació i la comunicació.

Adquirir un coneixement pràctic de l'aula i de la seua gestió.

Conèixer i aplicar els processos d'interacció i comunicació a l'aula i dominar les destreses i habilitats socials necessàries per a fomentar un clima facilitador de l'aprenentatge i de la convivència.

Regular els processos d'interacció a l'aula amb alumnes de 0 a 3 i de 3 a 6 anys.

Fer el seguiment del procés d'ensenyament i aprenentatge mitjançant el domini de les tècniques i estratègies necessàries.

Analitzar els resultats obtinguts en el procés d'ensenyament i aprenentatge i reflexionar sobre aquests i sobre els propis coneixements, habilitats, actituds i actuacions en relació amb la professió de mestre.

Dissenyar i realitzar projectes d'investigació educativa utilitzant els recursos i la metodologia adequats.

Comunicar els coneixements, les experiències i les reflexions sobre la intervenció al centre educatiu en els fòrums acadèmics establits a aquest efecte.

Castellano

Comunes al Grado

Expresarse oralmente y por escrito correcta y adecuadamente en las lenguas oficiales de la Comunidad autónoma.

Utilizar con solvencia las tecnologías de la información y de la comunicación como herramientas de trabajo habituales.

Analizar e incorporar de forma crítica las cuestiones más relevantes de la sociedad actual que afectan a la educación familiar y escolar: impacto social y educativo de los lenguajes audiovisuales y de las pantallas; cambios en las relaciones de género e intergeneracionales; multiculturalidad e interculturalidad; discriminación e inclusión social y desarrollo sostenible; así como promover acciones educativas orientadas a la preparación de una ciudadanía activa y democrática.

Promover el trabajo cooperativo y el trabajo y esfuerzo individual.

Asumir que el ejercicio de la función docente tiene que ir perfeccionándose y adaptándose a los cambios científicos, pedagógicos y sociales a lo largo de la vida.

Conocer los procesos de interacción y comunicación en el aula.

Reconocer la identidad de cada etapa y sus características cognitivas, psicomotoras, comunicativas, sociales y afectivas.

Diseñar, planificar y evaluar la actividad docente y el aprendizaje en el aula en contextos multiculturales.

Saber trabajar en equipo con otros profesionales de dentro y fuera del centro en la atención a cada estudiante, y también en la planificación de las secuencias de aprendizaje y en la organización de las situaciones de trabajo en el aula y en el espacio de juego.

Conocer y aplicar metodologías y técnicas básicas de investigación educativa y ser capaz de diseñar proyectos de innovación identificando indicadores de evaluación.

Comprender que la observación sistemática es un instrumento básico para poder reflexionar sobre la práctica y la realidad, y también contribuir a la innovación y a la mejora en educación.

Identificar y planificar la resolución de situaciones educativas que afectan a estudiantes con diferentes capacidades y diferentes ritmos de aprendizaje, así como adquirir recursos para favorecer su integración.

Específicas de la asignatura

Analizar el sistema escolar y la realidad educativa de un centro concreto, como unidad organizativa, en sus diferentes dimensiones y funciones, y desde la participación en la comunidad educativa que lo integra.

Conocer formas de colaboración entre los diferentes sectores de la comunidad educativa y el entorno social.

Reconocer la identidad de la etapa y sus características cognitivas, psicomotoras, comunicativas, sociales y afectivas.

Participar en la actividad docente y reflexionar sobre ella estableciendo vínculos entre teoría y práctica.

Conocer las fuentes de información y de documentación (divulgativas y de investigación) sobre el mundo escolar y utilizarlas en el diseño de intervenciones docentes y proyectos de investigación.

Planificar, desarrollar y evaluar contenidos del currículum de educación infantil mediante recursos didácticos apropiados y promover las competencias correspondientes en los alumnos.

Desarrollar contenidos del currículum mediante recursos de los medios de comunicación y de las tecnologías de la información y la comunicación.

Adquirir un conocimiento práctico del aula y de su gestión.

Conocer y aplicar los procesos de interacción y comunicación en el aula y dominar las destrezas y habilidades sociales necesarias para fomentar un clima facilitador del aprendizaje y de la convivencia.

Regular los procesos de interacción en el aula con alumnos de 0 a 3 i de 3 a 6 años.

Hacer el seguimiento del proceso de enseñanza y aprendizaje mediante el dominio de las técnicas y estrategias necesarias.

Analizar los resultados obtenidos en el proceso de enseñanza y aprendizaje y reflexionar sobre ellos y sobre los propios conocimientos, habilidades, actitudes y actuaciones en relación con la profesión de maestro.

Diseñar y realizar proyectos de investigación educativa utilizando los recursos y la metodología adecuados.

Comunicar los conocimientos, las experiencias y las reflexiones sobre la intervención en el centro educativo en los foros académicos establecidos a tal efecto.

5. RESULTATS D'APRENTATGE/RESULTADOS DE APRENDIZAJE

Valencià

Si definim resultat d'aprenentatge com la interiorització, per part de l'estudiant, de conceptes, procediments i actituds que formen part substantiva del seu desenvolupament i formació de la competència professional, s'espera que els estudiants, en finalitzar la seua assignatura *Pràctiques Escolars III*, siguen capaços de:

- Ser conscients de la complexitat de la pràctica educativa pròpia de l'exercici de la professió de mestre.
- Aprofundir en l'anàlisi de la pràctica educativa pròpia i, amb l'ajuda dels tutors, reflexionar sobre les observacions realitzades usant categories i esquemes d'anàlisi propis de la professió
- Analitzar la realitat educativa a partir de les observacions de l'experiència a l'escola i, sobretot, a l'aula.
- Dissenyar i desenvolupar situacions d'ensenyament i d'aprenentatge a l'escola.
- Desenvolupar actituds, coneixements, estratègies i capacitats de cooperació amb els membres de la comunitat educativa.

- Aplicar coneixements teòrics, tractats en les diferents assignatures del Grau anteriors a aquestes pràctiques, a les situacions observades als contextos escolars i especialment en situacions d'aula.
- Pensar i conduir les situacions pràctiques amb criteris professionals.
- Realitzar autoavaluacions a partir de les intervencions pròpies.
- Expressar –oralment i per escrit– el valor educatiu de l'experiència viscuda.
- Aplicar mètodes per a l'anàlisi i interpretació de la informació recollida.

Castellano

Si definimos resultado de aprendizaje como la interiorización, por parte del estudiante, de conceptos, procedimientos y actitudes que forman parte sustantiva de su desarrollo y formación de la competencia profesional, se espera que los estudiantes, al finalizar su asignatura *Prácticas Escolares III*, sean capaces de:

- Ser conscientes de la complejidad de la práctica educativa propia del ejercicio de la profesión de maestro.
- Profundizar en el análisis de la práctica profesional propia y, con ayuda de los tutores, reflexionar sobre las observaciones realizadas utilizando categorías y esquemas de análisis propios de la profesión.
- Analizar la realidad educativa a partir de las observaciones de la experiencia en la escuela y, sobretodo, en el aula.
- Diseñar y desarrollar situaciones de enseñanza y aprendizaje en la escuela.
- Desarrollar actitudes, conocimientos, estrategias y capacidades de cooperación con los miembros de la comunidad educativa.
- Aplicar conocimientos teóricos, tratados en las diferentes asignaturas del Grado anteriores a estas prácticas, a las situaciones observadas en los contextos escolares y especialmente en situaciones de aula.
- Pensar y conducir las situaciones prácticas con criterios profesionales.
- Realizar autoevaluaciones a partir de las intervenciones propias.
- Expresar –oralmente y por escrito– el valor educativo de la experiencia vivida.
- Aplicar métodos para el análisis e interpretación de la información recogida.

6. DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS/DESCRIPCIÓN DE CONTENIDOS

Núm. d'ordre:	1
Nom de la UT (Valencià):	Procediments d'observació i anàlisi
Nombre de la UT (Castellano):	Procedimientos de observación y análisis
Descripció de continguts (Valencià):	

- Metodologia per a l'observació i l'anàlisi de la realitat escolar.
- L'observació participativa a l'aula: objectiu i utilitat per a la tasca docent, variables que permet analitzar.
- Tècniques d'observació i de recollida d'informació: diaris de classe, anecdotaris, llistes de control, escales d'estimació, registres de conducta, qüestionaris, entrevistes, etc.
- Mètodes per a l'anàlisi i interpretació de la informació recollida.
- Elaboració de descripcions i informes sobre la realitat escolar.

Descripción de contenidos (Castellano):

- Metodología para la observación y el análisis de la realidad escolar.
- La observación participativa en el aula: objetivo y utilidad para la tarea docente, variables que permite analizar.
- Técnicas de observación y de recogida de información: diarios de clase, anecdotarios, listas de control, escalas de estimación, registros de conducta, cuestionarios, entrevistas, etc.
- Métodos para el análisis e interpretación de la información recogida.
- Elaboración de descripciones e informes sobre la realidad escolar.

Núm. d'ordre:	2
Nom de la UT (Valencià):	El centre escolar com a marc de l'activitat
Nombre de la UT (Castellano):	El centro escolar como marco de la actividad
Descripció de continguts (Valencià):	
• Coneixement del centre escolar, del seu voltant i de la seua organització. • Nivells de planificació col·lectiva al centre escolar (projecte de centre, projecte lingüístic, planificació de cicle, de curs...) com a marc per a la programació d'aula. • La coordinació i el treball en equip com a fonament del desenvolupament personal.	
Descripción de contenidos (Castellano):	
• Conocimiento del centro escolar, su entorno y organización. • Niveles de planificación colectiva en el centro escolar (proyecto de centro, proyecto lingüístico, planificación de ciclo, curso...) como marco para la programación de aula. • La coordinación y el trabajo en equipo como fundamento del desarrollo profesional.	

Núm. d'ordre:	3
Nom de la UT (Valencià):	L'aula i el grup-classe com a unitat d'anàlisi
Nombre de la UT (Castellano):	El aula y el grupo-clase como unidad de análisis
Descripció de continguts (Valencià):	

- Organització d'espais i recursos en l'aula.
- Distribució del temps: l'horari escolar, distribució setmanal i distribució diària: rutines i activitats.
- La distribució dels alumnes en l'aula: rígida, flexible...; variables de les quals depén.
- Models i estils d'ensenyament i aprenentatge.
- Diversitat d'alumnes i les seues implicacions per a l'ensenyament (adaptacions curriculars i organitzatives) i per als alumnes (agrupacions, cooperació, integració, conflictes...).
- La utilització de recursos i materials didàctics: possibilitats, limitacions i conseqüències.

Descripción de contenidos (Castellano):

- Organización de espacios y recursos en el aula.
- Distribución del tiempo: el horario escolar, distribución semanal y distribución diaria: rutinas y actividades.
- La distribución de los alumnos en el aula: rígida, flexible... variables de las que depende.
- Modelos y estilos de enseñanza y aprendizaje.
- Diversidad de alumnos y sus implicaciones para la enseñanza (adaptaciones curriculares y organizativas) y para los alumnos (agrupaciones, cooperación, integración, conflictos...).
- La utilización de recursos y materiales didácticos: posibilidades, limitaciones y consecuencias.

Núm. d'ordre:	4
Nom de la UT (Valencià):	Anàlisi i intervenció en una matèria del currículum
Nombre de la UT (Castellano):	Análisis y intervención en una materia del currículo
Descripción de continguts (Valencià):	
• Domini de continguts a ensenyar. • Planificació d'una unitat didàctica o d'una intervenció a l'aula en el marc del desenvolupament del currículum en el grup. • Treball coordinat amb el professor o professora tutor de l'aula. • Domini i aplicació de tècniques i procediments d'ensenyament. • Utilització adequada de recursos i tecnologies. • Tècniques i procediments d'avaluació de l'aprenentatge.	
Descripción de contenidos (Castellano):	

- Dominio de contenidos a enseñar.
- Planificación de una unidad didáctica o de una intervención en el aula en el marco del desarrollo del currículo en el grupo.
- Trabajo coordinado con el profesor o profesora tutor del aula.
- Dominio y aplicación de técnicas y procedimientos de enseñanza.
- Utilización adecuada de recursos y tecnologías.
- Técnicas y procedimientos de evaluación del aprendizaje.

7. VOLUM DE TREBALL/VOLUMEN DE TRABAJO

TIPUS D'ACTIVITATS PRESENCIALS TIPOS DE ACTIVIDADES PRESENCIALES	Hores Horas
Al centre escolar d'Educació Infantil i Primària / <i>En el centro escolar de Educación Infantil y Primaria</i>	336
Reunions a la Facultat / <i>Reuniones en la Facultad</i>	28
TIPUS D'ACTIVITATS NO PRESENCIALS TIPOS DE ACTIVIDADES NO PRESENCIALES	Hores Horas
Planificació i preparació d'activitats de l'aula i del centre on es realitzen les pràctiques, de sessions de seminari, de la preparació d'informes, etc. / <i>Planificación y preparación de actividades del aula y del centro donde se realizan las prácticas, de sesiones de seminario, de la preparación de informes, etc</i>	161

8. METODOLOGIA DOCENT/METODOLOGÍA DOCENTE

Valencià
Per tal d'assolir els objectius que es planteja aquesta assignatura, s'emprarà una metodologia activa que fa imprescindible la implicació de l'alumnat. La pràctica acadèmica en aquesta assignatura s'estructura en diversos nivells: Activitats presencials al Centre de pràctiques (60% del volum total de treball)   Assistència i intervenció a l'aula: el nucli formatiu fonamental del <i>Pràcticum</i> es desenvoluparà mitjançant la participació en l'aula assignada. L'estudiant de pràctiques convé que participe en les reunions dels equips educatius dels quals forme part i que col·labore en els projectes d'innovació i en les activitats extraescolars que el centre desenvolupe. També cal que assistisca a totes les reunions i activitats organitzades perquè els estudiants en pràctiques coneguen en profunditat la realitat educativa.   L'assistència a les pràctiques és obligatòria durant totes les hores del període que comprén. L'horari de les pràctiques és el mateix que el del Centre escolar (de 9:00 a 17:00 habitualment). Per raons justificades, i amb el consentiment dels tutors o tutores

respectius, tant de la Universitat com del Centre escolar, es podrà avançar o retardar el període de pràctiques, però no més d'un 20%.

Activitats presencials a la Universitat (5% del volum total de treball)

Les tutories periòdiques, individuals i col·lectives, amb els tutors de la universitat serviran d'assessorament als estudiants.

Activitats no presencials (35% del volum total de treball)

Estudi i treball autònom: el model del docent com a investigador a l'aula, centra l'activitat de l'estudiant en formulació de preguntes rellevants, recerca d'informació, anàlisi, elaboració i posterior comunicació. L'estudiant en pràctiques haurà d'afrontar des d'aquesta perspectiva la preparació de les seues intervencions docents, supervisades pel mestre-tutor i pel tutor de pràctiques de la universitat, i també l'elaboració d'un informe sobre l'estada al centre educatiu.

Castellano

Para lograr los objetivos que se plantea esta asignatura, se utilizará una metodología activa que hace imprescindible la implicación del alumnado. La práctica académica en esta asignatura se estructura en varios niveles:

Actividades presenciales en el Centro de prácticas (60% del volumen total de trabajo)

Asistencia e intervención en el aula: el núcleo formativo fundamental del *Practicum* se desarrollará mediante la participación en el proceso de enseñanza y aprendizaje del aula asignada. El estudiante de prácticas conviene que participe en las reuniones de los equipos educativos de los cuales forma parte y que colabore en los proyectos de innovación y en las actividades extraescolares que el centro desarrolle. También ha de asistir a todas las reuniones y actividades organizadas para que los estudiantes en prácticas conozcan en profundidad la realidad educativa.

La asistencia a las prácticas es obligatoria durante todas las horas del periodo que comprende. El horario de las prácticas es el mismo que el del Centro escolar (de 9:00 a 17:00 habitualmente). Por razones justificadas, y con el consentimiento de los tutores y tutoras respectivos, tanto de la Universidad como del Centro escolar, se podrá avanzar o retardar el periodo, pero no más de un 20%.

Actividades presenciales a la Universidad (5% del volumen total de trabajo)

Las tutorías periódicas, individuales y colectivas, con los tutores de la universidad servirán de asesoramiento a los estudiantes.

Actividades no presenciales (35% del volumen total de trabajo)

Estudio y trabajo autónomo: el modelo del docente como investigador en el aula, centra la actividad del estudiante en formulación de preguntas relevantes, búsqueda de información, análisis, elaboración y posterior comunicación. El estudiante en prácticas tendrá que afrontar desde esta perspectiva la preparación de sus intervenciones docentes, supervisadas por el maestro-tutor y por el tutor de prácticas de la universidad, y también la elaboración de un informe sobre la estancia en el centro educativo.

9. AVALUACIÓ/EVALUACIÓN

Valencià

La responsabilitat de l'avaluació de l'assignatura *Pràctiques escolars III en educació infantil* recau sobre el tutor o la tutora de la Universitat. La qualificació final derivarà, entre d'altres, dels següents criteris:

- Assistència a reunions o seminaris sobre pràctiques (Requisit imprescindible).
- Assistència i puntualitat en pràctiques d'acord amb el calendari oficial (Requisit imprescindible).
- Comportament i actitud professional en pràctiques (Requisit imprescindible).
- Lliurament de documentació sol·licitada dins del termini i en la forma escaient: presentació, adequació i estructura (Requisit imprescindible).
- Capacitat de descripció i exposició oral i escrita (Requisit imprescindible).
- Capacitat de dissenyar i desenvolupar situacions d'aprenentatge acords amb els interessos i nivell evolutiu i acadèmic del grup d'estudiants.
- Capacitat de relació amb continguts treballats en les assignatures del Grau cursades fins el moment, i també amb fets, notícies o situacions d'actualitat en relació amb el món de l'educació.
- Capacitat de plantejar amb claredat i debatre les idees pròpies i de realitzar una anàlisi crítica fonamentada.
- Participació activa en la vida del centre i de l'aula.
- Resolució satisfactòria de problemes i situacions de caràcter professional.
- Valoració del mestre o mestra tutor en el col·legi de pràctiques.
- (Si escau) Valoracions d'altres professionals del col·legi de pràctiques.
- Autoavaluació.

L'incompliment de qualsevol dels requisits suposarà el suspens de l'assignatura.

L'adquisició d'aquestes capacitats s'observarà a través dels següents instruments d'avaluació d'acord amb la rúbrica d'avaluació establerta per la CAT:

- ✓ Rúbrica d'avaluació del tutor o tutora del centre escolar de pràctiques.
- ✓ Informe de *Pràctiques escolars III*.
- ✓ Assistència i participació activa en les reunions i seminaris programats a la Facultat.
- ✓ Altres consideracions fetes pel tutor o tutora (fòrums de discussió, autoavaluació, preparació de documents o de casos per a les reunions programades, etc.).

Com en les assignatures de pràctiques anteriors, resulta especialment pertinent la participació en l'avaluació del mestre o mestra que orienta les pràctiques a l'aula on es viurà gran part del període de pràctiques. La forma en la qual l'estudiant s'ha desenvolupat a l'aula, com ha evolucionat en la seua forma d'enfrontar-se a problemes i situacions, etc., difícilment pot ser evidenciat ni a través d'un informe, per voluminós i "complet" que siga, ni a través d'una enquesta al mestre o mestra del centre escolar. És recomanable que, almenys per a l'avaluació del període de pràctiques, tinguera lloc una entrevista entre els dos tutors responsables de pràctiques –el de la universitat i el de l'escola- l'objectiu de la

qual seria intercanviar i complementar la informació pertinent per a poder avaluar de forma més ajustada el domini de les competències per part de l'estudiant.

Per altra banda, amb la finalitat de possibilitar una reflexió sistemàtica sobre la realitat escolar, es consideren d'especial importància les sessions de treball en forma de seminari que es convoquen per part del professor tutor de la Universitat, doncs és en aqueixos espais de debat on d'una banda es pot propiciar una reflexió ordenada i fonamentada sobre el que s'està veient i fent al centre escolar i, per una altra, permet al tutor d'universitat prendre nota, mitjançant les intervencions dels estudiants, sobre el desenvolupament de determinades competències que, d'altra manera, seria difícil de constatar. Així, doncs, es recomana, de nou, no centrar el pes de l'avaluació en un únic instrument de caràcter escrit com puga ser l'informe, diari de pràctiques, portafoli, fòrum, etc.

A més a més, convé no oblidar que al mateix temps que s'està realitzant el període de *Pràctiques escolars III* es recomana començar a dissenyar i realitzar el *Treball de Fi de Grau* (TFG); per tant, convindria que, pel que fa a la sol·licitud de documentació escrita a l'estudiant, més que centrar-la en l'elaboració d'un macro-document final, que probablement implicaria una dedicació i esforç en un període que podria coincidir amb la realització del TFG, se centrara, si es considera pertinent, en el lliurament de documents puntuals que respongueren més a la continuïtat de l'avaluació que al seu caràcter finalista.

Pel que fa a l'autoavaluació, podem entendre-la com la imatge que de si mateix té l'estudiant com a futur professional, incloent la seua capacitat d'autocrítica i les seues possibilitats de desenvolupament professional. L'espai de debat i reflexió que propicia el seminari sobre les pràctiques segurament és el millor context per a valorar el coneixement ajustat que de si mateix té l'estudiant com a mestre.

Plagiar en l'Informe de pràctiques comporta la qualificació de zero i una possible obertura d'expedient acadèmic. S'entén per plagi copiar documents aliens donant-los com a propis; és a dir, la utilització de qualsevol paràgraf alié, la font del qual no apareix mencionada com a referència.

Si la qualificació de suspens està relacionada amb l'estada en el centre de pràctiques, en la segona convocatòria la qualificació serà de NP.

Castellano

La responsabilidad de la evaluación de la asignatura *Prácticas escolares III en educación infantil* recae sobre el tutor o la tutora de la Universitat. La calificación final derivará, entre otros, de los siguientes criterios:

- Asistencia a reuniones o seminarios sobre prácticas (Requisito imprescindible).
- Asistencia y puntualidad en prácticas según el calendario oficial (Requisito imprescindible).
- Comportamiento y actitud profesional en prácticas (Requisito imprescindible).
- Entrega de documentación solicitada en tiempo y forma: presentación, adecuación y estructura (Requisito imprescindible).
- Capacidad de descripción y exposición oral y escrita (Requisito imprescindible).
- Capacidad de diseñar y desarrollar situaciones de aprendizaje acuerdos con los intereses y nivel evolutivo y académico del grupo de estudiantes.

- Capacidad de relación con contenidos trabajados en las asignaturas del Grado cursadas hasta el momento, y también con hechos, noticias o situaciones de actualidad en relación con el mundo de la educación.
- Capacidad de plantear con claridad y debatir las ideas propias y de realizar un análisis crítico fundamentada.
- Participación activa en la vida del centro y del aula. Resolución satisfactoria de problemas y situaciones de carácter profesional.
- Valoración del maestro o maestra tutor en el colegio de prácticas.
- (Si procede) Valoraciones de otras profesionales del colegio de prácticas.
- Autoevaluación.

El incumplimiento de cualquiera de los requisitos supondrá el suspenso de la asignatura.

La adquisición de estas capacidades se observará a través de los siguientes instrumentos de evaluación, de acuerdo a la Rúbrica de evaluación establecida por la CAT:

- ✓ Rúbrica de evaluación del tutor o tutora del centro escolar de prácticas.
- ✓ Informe de *Prácticas escolares II*.
- ✓ Asistencia i participación activa en las reuniones i seminarios programados en la Facultat.
- ✓ Otras consideraciones hechas por el tutor o tutora (foros de discusión, autoevaluación, preparación de documentos o de casos para las reuniones programadas, etc.).

Como en las asignaturas de prácticas anteriores, resulta especialmente pertinente la participación en la evaluación del maestro o maestra que orienta las prácticas en el aula dónde se vivirá gran parte del periodo de prácticas. La forma en que el estudiante se ha desarrollado en el aula, cómo ha evolucionado en su forma de enfrentarse a problemas y situaciones, etc., difícilmente puede ser evidenciado ni a través de un informe, por voluminoso y completo que sea, ni a través de una encuesta al maestro o maestra del centro escolar. Es recomendable que, al menos para la evaluación del periodo de prácticas, tuviera lugar una entrevista entre los dos tutores responsables de prácticas –el de la universidad y el de la escuela- el objetivo de la cual sería intercambiar y complementar la información pertinente para poder evaluar de forma más ajustada el dominio de las competencias por parte del estudiante.

Por otra parte, con el fin de posibilitar una reflexión sistemática sobre la realidad escolar, se consideran de especial importancia las sesiones de trabajo en forma de seminario que se convocan por parte del profesor tutor de la Universidad, pues es en esos espacios de debate dónde, por un lado, se puede propiciar una reflexión ordenada y fundamentada sobre el que se está viendo y haciendo al centro escolar y, por otra, permite al tutor de universidad tomar nota, mediante las intervenciones de los estudiantes, sobre el desarrollo de determinadas competencias que, de otra manera, sería difícil de constatar. Así, pues, se recomienda, de nuevo, no centrar el peso de la evaluación en un único instrumento de carácter escrito cómo pueda ser el informe, diario de prácticas, portafolio, foro, etc.

Además, conviene no olvidar que al mismo tiempo que se está realizando el periodo de *Prácticas escolares III* se recomienda empezar a diseñar y realizar el *Trabajo de Fin de Grado (TFG)*; por lo tanto, convendría que, con respecto a la solicitud de documentación

escrita al estudiant, més que centrarla en la elaboració de un macro-document final, que probablement implicaria una dedicació i esforç en un període que podria coincidir con la realització del TFG, se centrara, si se considera pertinent, en la entrega de documents puntuals que respondieran més a la continuïtat de la evaluació que a su caràcter finalista.

Con respecto a la autoevaluación, podemos entenderla como la imagen que de sí mismo tiene el estudiante como futuro profesional, incluyendo su capacidad de autocrítica y sus posibilidades de desarrollo profesional. El espacio de debate y reflexión que propicia el seminario sobre las prácticas seguramente es el mejor contexto para valorar el conocimiento ajustado que de sí mismo tiene el estudiante como maestro.

Plagiar en el informe de prácticas comporta la calificación de cero y la posible apertura de expediente académico. Se entiende por plagio la copia de documentos ajenos haciéndolos pasar por propios; es decir, la utilización de cualquier párrafo ajeno cuya fuente no aparece mencionada como referencia.

Si la calificación de suspenso está relacionada con la estancia en el centro de prácticas, en la segunda convocatoria la calificación será de NP.

10. REFERÈNCIES/REFERENCIAS

(2016) *Reglament de pràctiques escolars de Magisteri*

<http://www.uv.es/uvweb/magisterio/ca/estudis-grau/graus/practicum-tfg-magisteri/normativa-1285870980583.html>

(2016) *Orientacions per a pràctiques escolars III*

<http://www.uv.es/uvweb/magisterio/ca/estudis-grau/graus/practicum-tfg-magisteri/normativa-1285870980583.html>

(2016) *PIII Avaluació dels estudiants pels mestres tutors dels centres de pràctiques.*

<http://www.uv.es/uvweb/magisterio/ca/estudis-grau/graus/practicum-tfg-magisteri/avaluacio-1285870992286.html>

(2016) *PIII Avaluació dels estudiants pels tutors de magisteri*

<http://www.uv.es/uvweb/magisterio/ca/estudis-grau/graus/practicum-tfg-magisteri/avaluacio-1285870992286.html>

Aprén a fer els teus treballs de classe. Curs online del Servei de Biblioteques de la Universitat de València. Data d'actualització: 7/09/2016: <http://ci2.blogs.uv.es/>